

mægtige Beløb til Forrentning og Afdrag. Og Betæneligheden maa være lige stor, hvad enten det gælder Staten eller Kommunerne. Det viser sig, naar vi undersøger Regnskaberne, at vi er naaet dertil, at for Staten og Kommunerne er Gælden i de sidste 10 Aar steget med ca. 1 400 Mill. Kr. Deraf har Staten alene taget op imod 1 Milliard Kr., i alt Fald over 900 Mill. Kr., og Kommunerne Resten. Og hvorfor har det været nødvendigt at optage disse Statslaan? Jo, den højtærede Finansminister oplyste blandt andet og nævnte først som en Aarsag til, at der var Underskud i Statskassen, at man maatte udrede saa mægtige Beløb til Arbejdsløshedunderstøttelse. Der er heller ingen Tvivl om, at det, naar vi ser det efter gennem Aarene, er betydelige Beløb, der er gaaet til Understøttelse til Folk, der var sat ud af Virksomhed og intet havde at bestille. Det er givet, at disse Forhold er af en saadan Art, at de skal virke ødelæggende. Men dertil kommer, at man har maattet og i øvrigt delvis endnu maa bruge kolossalt store Beløb til at nedsætte Priserne paa Livsfornødenheder, Varer og Forbrugsgenstande, og at man har maattet anvende stærkt forøgede Beløb til Militærvæsenet. Det er alt sammen Foranstaltninger, hvor man ikke har faaet noget for Pengene, man har ingen Værdier faaet for de 1 400 Mill. Kr., hvorved Gælden er forøget.

Jeg tror ogsaa, det vil være rigtigt, at det Laan, der nu skal optages, optages i Udlandet, selv om jeg synes, det er et dyrt Laan at optage netop i en Tid som denne. Jeg tror dog ikke, det er saaledes, at vi i Virkeligheden mangler Kapital herhjemme. Naar det har været nødvendigt for Kommunerne og Staten at iværksætte kostbare Dyrtidsforanstaltninger, afholde Udgifter til Nedsættelse af Priserne paa Varer eller til paa anden Maade at virke regulerende overfor Dyrtiden, skyldes det jo ikke alene den Omstændighed, at man fra Udlandets Side, hvor vi ingen Indflydelse havde, har ladet Priserne paa Livsfornødenheder og Varer stige, men Priserne er ogsaa steget herhjemme, og Krigssituationen er udnyttet paa en saadan Maade, at vi har læst om, hvorledes Dampskibsselskaber har givet op til over 100 pCt. i Udbytte og, for at nævne en enkelt Ting, et stort Kulselskab i København har givet over 50 pCt. i Udbytte til sine Aktionærer under Krigen, og saa maatte Kommunerne, for at Befolkningen kunde faa Kul, betale Penge til Prisnedsættelser paa Varer, som skruedes op paa

kunstig Maade. Nu er vi kommet ind i en Udvikling, hvor det gælder Frihed, hvor der ikke maa finde Indgreb Sted, hvor man skal have Lov til at tage for sine Varer, hvad man lyster.

Jeg tror, der kunde være Grund til netop nu, da vi staar under disse Forhold, at overveje, om der ikke skulde være Anledning til ved Beskatning eller paa anden Maade at komme ind paa en Regulering, om det kan gaa an, at Staten bare laaner og bruger Pengene til Understøttelse af arbejdsløse, Nedsættelse af Priser paa Varer, medens den lader de private tage Penge ind. Det er nemlig det, der er sket. Ser vi paa Beretningerne fra Banker og Sparekasser, viser det sig, at for 10 Aar siden raadede Banker og Sparekasser i Danmark over en Sum af omkring 2 000 Mill. Kr. I Fjor, som er det sidste Aar, for hvilket der foreligger Opgørelse, raadede de over 7 000 Mill. Kr. Det vil sige, at paa en Tid, hvor Stat og Kommuner er nødt til at forøge deres Gæld med 1 400 Mill. Kr., stiger det Beløb, Banker og Sparekasser raader over, med 5 000 Mill. Kr. Var der ikke Grund til i Stedet for, som den højtærede Finansminister har gjort i de forelagte Skattelovforslag, at skaane Formuen at undersøge, hvem der har udnyttet Krigssituationen, saaledes som Tilfældet har været, undersøge den Maade, hvorpaa man har samlet Formuer. Paa en Tid, hvor Verden vaandede sig, og hvor en Mængde Mennesker herhjemme ikke var i Stand til at skaffe sig det nødvendige, er der Mennesker, der har beriget sig ved en kunstig Opskrunding af Prisen paa Varer, og derigennem har det været dem muligt at forøge deres Kapitaler i Banker og Sparekasser med 5 000 Mill. Kr. fra 2 000 til 7 000 Mill. Kr. i Løbet af 10 Aar. Hvis den højtærede Finansminister har lidt Fremsyn — saaledes som den ærede Ordfører for Venstre syntes, at vi alle skulde have det —, saa skulde han tænke paa, om der ikke var Grund til at røre ved de Formuer og Indtægter, der er indtjente under Krigen, dem, der har forøget deres Formuer i væsentlig Grad fra 1914 indtil Dato. For jeg ser ikke, hvordan det skal gaa, hvis vi skal begynde med den Maade at inddrive Skatter paa, som nu er foreslaaet, at skaane Formuerne og Indtægterne, men vi skal betale Skat paa den mest mærkværdige Maade og næsten ikke kan røre os, uden at der hænger en Skat ved. De Penge, Staten skal bruge, skal jo ind fra den danske Befolkning; der er ikke andre til at betale de Skatter